

Ruj. Kami : JHEAIPP.PMS. 100-1/9/2 Jld.2 (10)

Tarikh : 10 Safar 1443H
17 September 2021M

Semua Pengurus Kariah Masjid
Negeri Pulau Pinang

Semua Pengurus Masjid Ghair Jamek Negeri Pulau Pinang

Semua Pengurus Surau Jumaat
Negeri Pulau Pinang

Semua Pengurus Surau Negeri Pulau Pinang

Y. Bhg. Tan Sri / Dato' / Tuan,

**PEKELILING GARIS PANDUAN TATACARA AKTIVITI KEAGAMAAN
DI MASJID DAN SURAU NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH
PELAKSANAAN FASA 2 PELAN PEMULIHAN NEGARA (PPN)
(KEMUDAHAN-KEMUDAHAN BAGI INDIVIDU YANG TELAH
MENERIMA VAKSINASI LENGKAP)**

Dengan hormatnya saya merujuk perkara di atas.

2. Jabatan ini melalui perbincangan khas bersama YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin bin Abdul Rahman, Timbalan Ketua Menteri 1 Negeri Pulau Pinang, serta mengambil pandangan Sahibus Samahah Dato' Seri Dr. Wan Salim bin Wan Mohd. Noor, Mufti Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan Majlis Keselamatan Negera (MKN) pada 17 September 2021 telah memutuskan seperti berikut:

- i. Memberikan kebenaran pelaksanaan Solat Jumaat seperti di dalam Garis Panduan (**Lampiran A**).

PEKELILING GARIS PANDUAN TATACARA AKTIVITI KEAGAMAAN DI MASJID DAN SURAU NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH PELAKSANAAN FASA 2 PELAN PEMULIHAN NEGARA (PPN) (KEMUDAHAN-KEMUDAHAN BAGI INDIVIDU YANG TELAH MENERIMA VAKSINASI LENGKAP)

- ii. Memberikan kebenaran pelaksanaan **Solat Fardu** berjemaah seperti di dalam Garis Panduan (**Lampiran A**).
 - iii. Memberi kebenaran pelaksanaan **Solat Jenazah** seperti di dalam Garis Panduan (**Lampiran A**).
 - iv. Memberi kebenaran aktiviti ziarah kubur.
 - v. Memberi kebenaran Bacaan Yassin selepas solat maghrib pada malam Jumaat.
 - vi. Pelaksanaan lafaz azan adalah mengikut lafaz asal.
4. Pihak Y.Bhg. Tan Sri / Dato' / Tuan hendaklah mematuhi arahan di atas dan juga memastikan bahawa semua ahli kariah masing-masing mendapat maklumat semasa dan turut mematuuhinya. Bersama ini juga disertakan **Garis Panduan Pelaksanaan Aktiviti Keagamaan Di Masjid dan Surau Seluruh Negeri Pulau Pinang Bagi Tempoh Pelaksanaan Fasa 2 Pelan Pemulihan Negara (PPN) (Kemudahan-kemudahan bagi individu yang telah menerima vaksinasi lengkap)** seperti di **Lampiran A**.
5. Arahan pelaksanaan aktiviti masjid dan surau ini akan dikeluarkan dari semasa ke semasa secara berperingkat tertakluk kepada situasi perkembangan terkini wabak Covid-19 serta atas nasihat Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN). Sama-sama kita membantu Kerajaan Malaysia dalam usaha mengekang penularan Wabak Covid-19.

Ruj. Kami : JHEAIPP.PMS. 100-1/9/2 Jld.2 (10)

Tarikh : 10 Safar 1443H

11 September 2021M

PEKELILING GARIS PANDUAN TATACARA AKTIVITI KEAGAMAAN DI MASJID DAN SURAU NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH PELAKSANAAN FASA 2 PELAN PEMULIHAN NEGARA (PPN) (KEMUDAHAN-KEMUDAHAN BAGI INDIVIDU YANG TELAH MENERIMA VAKSINASI LENGKAP)

Perhatian dan kerjasama Y.Bhg. Tan Sri / Dato' / Tuan mengenai perkara ini adalah amat dihargai dan didahului dengan ucapan terima kasih.

Sekian.

"WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030"

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

"CEKAP, AKAUNTABILITI, TELUS"

Saya yang menjalankan amanah,

(DATO' MOHD ZAKUAN BIN ZAKARIA)

Pengarah

Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pulau Pinang

Lampiran A

**GARIS PANDUAN
TATACARA AKTIVITI KEAGAMAAN DI MASJID
DAN SURAU SELURUH NEGERI PULAU PINANG
BAGI TEMPOH PELAKSANAAN
FASA 2 PELAN PEMULIHAN NEGARA (PPN)
(KEMUDAHAN-KEMUDAHAN BAGI INDIVIDU
YANG TELAH MENERIMA VAKSINASI LENGKAP)**

GARIS PANDUAN

**TATACARA AKTIVITI KEAGAMAAN DI MASJID DAN SURAU
SELURUH NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH
PELAKSANAAN FASA 2 PELAN PEMULIHAN NEGARA
(KEMUDAHAN-KEMUDAHAN BAGI INDIVIDU YANG TELAH
MENERIMA VAKSINASI LENGKAP)**

1. TUJUAN

1.1 Garis Panduan ini bertujuan sebagai panduan dan rujukan kepada semua pihak yang terlibat dalam pengurusan dan perkhidmatan Masjid / Surau seluruh Negeri Pulau Pinang mengenai **Tatacara Aktiviti Keagamaan Di Masjid / Surau Bagi Tempoh Pelaksanaan Fasa 2 Pelan Pemulihan Negara (PPN) (Kemudahan-kemudahan Bagi Individu Yang Telah Menerima Vaksinasi Lengkap)**. Ia berikutkan Pengumuman Khas oleh Perdana Menteri mengenai Kemudahan-kemudahan Bagi Individu Yang Telah Menerima Vaksinasi Lengkap pada 8 Ogos 2021. Kerajaan juga bersetuju supaya aktiviti solat sahaja dibenarkan bagi jemaah yang telah menerima vaksinasi lengkap dan ia terpakai ke atas semua fasa dalam Pelan Pemulihan Negara (PPN).

1.2 Garis Panduan ini bertujuan memenuhi permintaan masyarakat yang ingin kembali menunaikan solat di masjid dan surau, di samping untuk mengurangkan risiko penularan wabak penyakit yang dilihat semakin serius, menetapkan langkah-langkah pencegahan dan keselamatan bagi memastikan kesihatan awam tidak terjejas terutamanya dalam kalangan Jemaah yang hadir ke masjid/surau.

2. PELAKSANAAN PROSEDUR SOLAT JUMAAT

2.1 BILANGAN JEMAAH YANG DIBENARKAN

a) Kadar bilangan jemaah yang dibenarkan adalah seperti berikut:

Kategori	Bilangan*	Tambahan**
Masjid Negeri / Daerah	150	Bilangan mengikut ruang solat masjid/surau
Masjid Kariah	100	
Surau Jumaat	50	

* Ahli Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat, Pegawai Masjid / Surau Jumaat / Siak dan jemaah yang telah menerima satu (1) dos suntikan vaksin Covid-19.

** Jemaah yang telah menerima vaksinasi lengkap.

Catatan: Penjaraikan fizikal sekurang-kurangnya satu (1) meter.

- b) Jemaah hendaklah **berstatus warganegara Malaysia dan Pemastautin Tetap** sahaja yang terdiri daripada Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat, Pegawai Masjid / Surau Jumaat, Siak dan Ahli Kariah;
- c) Ahli Kariah terpilih hendaklah berusia **15 tahun hingga 70 tahun** sahaja. Bagi Jemaah yang berumur 71 tahun dan ke atas yang sihat boleh melaksanakan solat Jumaat tetapi tidak digalakkan. Jawatankuasa Kariah, Pegawai Masjid / Surau Jumaat dan Siak yang berusia 70 tahun dan ke atas yang sihat dan tidak bergejala adalah dibenarkan untuk hadir bertugas dan melaksanakan solat Jumaat. Ini bertujuan untuk mengelak penularan wabak Covid-19 dalam kalangan jemaah Masjid / Surau Jumaat;
- d) Mekanisme pemilihan jemaah akan **ditentukan oleh Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat** dengan mengambil kira lokaliti setempat dan penggiliran dalam sesuatu kariah. Senarai jemaah terpilih yang mengandungi maklumat nama, alamat dan nombor telefon hendaklah didaftarkan di dalam rekod kehadiran dan juga dimaklumkan secara rasmi melalui medium yang bersesuaian dan praktikal kepada jemaah selewat-lewatnya satu (1) hari sebelum pelaksanaan solat Jumaat. Jemaah yang tidak terpilih dan tidak menerima

makluman rasmi perlu akur kepada pemilihan dan penggiliran yang ditetapkan;

- e) Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat **perlu menyusun penggiliran ini secara adil dan telus**. Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat disarankan untuk menyusun penggiliran dalam kalangan Ahli Jawatankuasa bagi memberi lebih peluang kepada Ahli Kariah untuk hadir ke Masjid / Surau Jumaat; dan
- f) Bagi Masjid yang terletak di sekitar Georgetown, Pulau Pinang yang tiada atau kurang Ahli Kariah tetap, jemaah boleh dipilih dalam kalangan jemaah setempat melalui pendaftaran awal.

2.2 KAEDAH PELAKSANAAN SOLAT JUMAAT

- a) Pembesar suara luar **hanya digunakan untuk azan dan iqamah sahaja**. Bagi aktiviti khutbah dan solat Jumaat, hanya dibenar untuk menggunakan pembesar suara dalam sahaja;
- b) Pelaksanaan **lafaz azan** adalah mengikut **lafaz asal**;
- c) **Imam dan Khatib Jemputan adalah tidak dibenarkan** untuk memimpin solat dan menyampaikan khutbah Jumaat. Tanggungjawab ini adalah terletak kepada

imam yang dilantik oleh Majlis Agama Islam Negeri Pulau Pinang sahaja;

- d) **Khutbah Jumaat hendaklah diringkaskan** dan hanya menggunakan teks khutbah yang disediakan oleh Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pulau Pinang sahaja;
- e) Imam hendaklah membaca **surah atau ayat pendek** ketika solat serta meringkaskan zikir dan doa dengan kadar tempoh keseluruhan solat Jumaat adalah 10 minit; dan
- f) Ahli Kariah yang tidak melaksanakan Solat Jumaat di Masjid / Surau Jumaat hendaklah **melaksanakan Solat Fardu Zohor di rumah masing-masing.**

3. PELAKSANAAN PROSEDUR SOLAT FARDU BERJEMAAH

3.1 BILANGAN JEMAAH YANG DIBENARKAN

- a) Kadar bilangan jemaah yang dibenarkan adalah seperti berikut:

Kategori	Bilangan*	Tambahan**
Masjid Negeri / Daerah	150	Bilangan mengikut ruang solat masjid/surau
Masjid Kariah	100	
Surau Jumaat	50	

- * Ahli Jawatankuasa Kariah / Surau Jumaat, Pegawai Masjid / Surau Jumaat / Siak dan jemaah yang telah menerima satu (1) dos suntikan vaksin Covid-19.
- ** Jemaah yang telah menerima vaksinasi lengkap.

Catatan: Penjarakkan fizikal sekurang-kurangnya satu (1) meter.

- b) Jemaah hendaklah **berstatus warganegara Malaysia dan Pemastautin Tetap** sahaja yang terdiri daripada Jawatankuasa Kariah / Surau, Pegawai Masjid / Surau, Siak dan Ahli Kariah; dan
- c) Jemaah hendaklah **berusia 15 tahun hingga 70 tahun** Bagi jemaah yang berumur 71 tahun dan ke atas yang sihat boleh melaksanakan solat tetapi tidak digalakkan.

3.2 KAEDAH PELAKSANAAN SOLAT FARDU BERJEMAAH

- a) **Pembesar suara luar hanya digunakan untuk azan dan iqamah sahaja;**
- b) Pelaksanaan **lafaz azan** adalah mengikut **lafaz asal**; dan
- c) Imam hendaklah membaca surah atau ayat yang pendek ketika solat serta meringkaskan zikir dan doa dengan kadar tempoh keseluruhan solat adalah 20 minit.

4. PELAKSANAAN SOLAT JENAZAH BUKAN COVID-19

- 4.1 Dibenarkan kepada **warganegara Malaysia dan Pemastautin Tetap sahaja;**
- 4.2 Jemaah Solat Jenazah yang ditetapkan adalah **tidak melebihi tiga puluh (30) orang** yang terdiri daripada imam, **Ahli Jawatankuasa Kariah / Surau** dan ahli keluarga terdekat (**ibu, bapa, suami / isteri, saudara kandung dan anak kandung si mati**) dengan mengambil kira penjarakan fizikal sekurang-kurangnya satu (1) meter;
- 4.3 Bagi tujuan urusan pengebumian, jumlah kehadiran yang dibenarkan adalah **seramai tiga puluh (30) orang** sahaja; dan
- 4.4 Aktiviti **ziarah kubur selepas urusan pengkebumian** adalah **dibenarkan.**

5. PANDUAN PENYEDIAAN DAN PENGGUNAAN RUANG SOLAT MUSAFIR

- 5.1 Pihak Masjid / Surau hendaklah menyediakan ruang solat musafir khusus yang bertanda di kawasan balai lintang atau di ruang tertentu Masjid / Surau untuk kemudahan para pekerja e-hailing seperti Food Panda, Grab Food dan yang seumpamanya;
- 5.2 Pihak Masjid / Surau hendaklah menyediakan sudut info di ruang solat musafir untuk pematuhan garis panduan sedia ada seperti penjarakan fizikal, larangan berkumpul dan lain-lain;

- 5.3 Pihak Masjid / Surau hendaklah menyediakan buku atau aplikasi MySejahtera dan rekod ini hendaklah mengandungi maklumat seperti nama, alamat dan nombor telefon;
- 5.4 Pihak Masjid / Surau hendaklah tidak meletakkan sejada / telekung di ruang solat musafir dan pengguna ruang solat musafir hendaklah **membawa sendiri sejada bersaiz besar / telekung**;
- 5.5 Ruang solat musafir hendaklah sentiasa dipantau dan disanitasi dan
- 5.6 Penggunaan ruang solat musafir hanya **dibuka selama 1 jam selepas masuk waktu Solat Fardu.**

6. PELAKSANAAN AKTIVITI MASJID SELAIN IBADAH SOLAT

- 6.1 Semua aktiviti pengimaranan dan aktiviti sosial seperti aktiviti ceramah, kelas pengajian, majlis akad nikah dan program gotong royong yang dijalankan secara bersemuka **hendaklah ditangguhkan**. Aktiviti ceramah dan kuliah pengajian secara atas talian (*online*) dibenarkan;
- 6.2 Bacaan Yassin dan tahlil selepas solat maghrib pada malam Jumaat dibenarkan. Jemaah hendaklah kekal berada di tempat solat masing-masing;

- 6.3 Semua mesyuarat bersemuka di Masjid / Surau hendaklah ditangguhkan. Mesyuarat secara maya (online) sahaja dibenarkan; dan
- 6.4 Aktiviti ziarah kubur adalah **dibenarkan**.

7. PEMATUHAN STANDARD OPERATING PROCEDURE (SOP) YANG DIPERKETATKAN

- 7.1 Kaunter pemeriksaan suhu bagi setiap jemaah adalah **diwajibkan** bagi memastikan hanya yang sihat sahaja dibenarkan hadir dan **diwajibkan** juga memakai pelitup hidung dan mulut (*face mask*);
- 7.2 Jemaah yang hadir hendaklah tidak mempunyai sebarang gejala Covid-19 seperti demam, batuk, sakit tekak, sesak nafas, selsema, berpenyakit kronik atau yang seumpamanya dan suhu badan tidak melebihi **37.5° C**;
- 7.3 Jemaah yang mempunyai hubungan dengan kontak rapat positif Covid-19 atau dalam tempoh kuarantin yang diarahkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia adalah **tidak dibenarkan** hadir ke Masjid / Surau;

- 7.4 Jika ada jemaah yang disyaki atau disahkan positif Covid-19, Masjid / Surau tersebut hendaklah melakukan proses sanitasi penuh dan jemaah lain yang hadir pada hari berkenaan perlu melakukan saringan mengikut prosedur Kementerian Kesihatan Malaysia. **Tindakan penutupan Masjid perlulah dirujuk terlebih dahulu kepada Pejabat Agama Daerah berkenaan;**
- 7.5 Pihak Masjid / Surau **diwajibkan mendaftar dengan aplikasi MySejahtera.** Kehadiran jemaah hendaklah direkodkan menggunakan aplikasi MySejahtera atau di dalam buku kehadiran dan hendaklah disimpan bagi tujuan rujukan jika perlu. **Jemaah yang hadir dipohon untuk membawa bersama telefon bimbit bagi tujuan pengesahan rekod vaksinasi melalui rekod MySejahtera bagi jemaah yang telah menerima satu (1) dos vaksin dan sijil digital vaksinasi COVID-19 bagi jemaah telah menerima vaksinasi lengkap;**
- 7.6 Pihak Masjid / Surau **hendaklah menyediakan cecair pembasmi kuman (*hand sanitizer*)** yang mematuhi standard Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM);

- 7.7 Semua ahli jemaah yang hadir hendaklah **memakai pelitup muka sepanjang berada di masjid / surau, mengambil wuduk** sebelum hadir ke Masjid / Surau dan **membawa sejадah bersaiz besar sahaja.** Penggunaan air kolah tidak dibenarkan sama sekali kecuali pili air ketika wuduk terbatal;
- 7.8 **Cara masuk dan keluar Masjid / Surau mesti mengikut giliran dengan beratur serta menjaga penjarakan fizikal yang terkawal;**
- 7.9 Tidak bersalaman dan bersentuhan sepanjang berada di Masjid / Surau;
- 7.10 Tidak berlaku pergerakan yang sangat aktif di dalam Masjid / Surau kecuali di ruang dan pada kedudukan yang ditetapkan sahaja;
- 7.11 Pihak Masjid hendaklah memastikan jemaah terus pulang setelah selesai menunaikan solat. Tiada aktiviti perkumpulan dibenarkan selepas selesai solat sama ada di dalam atau di luar masjid / surau;
- 7.12 Jemaah bersurai dalam keadaan tenang melalui pintu keluar yang ditetapkan sambil mematuhi penjarakan fizikal.

- 7.13 Melakukan sanitasi ruang solat dan kawasan sekitarnya termasuk tandas dan ruang wuduk sebelum dan selepas aktiviti Masjid / Surau dilaksanakan; dan
- 7.14 **Pihak Masjid / Surau perlu membentuk satu Jawatankuasa Pemantau untuk memastikan Standard Operating Procedure (SOP) yang dikeluarkan oleh Pihak Berkuasa Agama dipatuhi.**

8. PANDUAN AM

- 8.1 Pegawai Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pulau Pinang, pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM), Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan RELA akan terus bertanggungjawab melaksanakan aktiviti pemantauan terhadap pematuhan Garis Panduan ini;
- 8.2 Semua Ahli Kariah hendaklah dimaklumkan dengan seberapa segera tentang Garis Panduan yang berkuatkuasa ini melalui apa-apa sahaja medium hebahan yang bersesuaian;
- 8.3 Pihak jabatan ini **tidak bertanggungjawab** sekiranya terdapat Ahli Kariah yang diambil tindakan undang-undang akibat perlanggaran arahan pekeliling yang telah dikeluarkan.

- 8.4 **Sebarang aktiviti keagamaan** termasuk Solat Fardu dan Solat Jumaat di Kawasan yang diisyiharkan **Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan (PKPD)** adalah **tidak dibenarkan**; dan
- 8.5 Surau yang telah diberikan kebenaran khas untuk mendirikan Solat Jumaat dalam tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) sebelum ini, masih lagi dibenarkan mendirikan Solat Jumaat sehingga arahan selanjutnya dikeluarkan oleh Pihak Berkuasa Agama Negeri.

9. PENGUATKUASAAN

- 9.1 Garis Panduan ini adalah berkuatkuasa mulai **Solat Subuh 18 September 2021 bersamaan 11 Safar 1443H** sehingga arahan baru dikeluarkan oleh jabatan tertakluk kepada perubahan arahan oleh pihak Kerajaan dari semasa ke semasa atau sehingga satu tempoh diisyiharkan keadaan kembali selamat oleh pihak Kerajaan Malaysia; dan
- 9.2 Sebarang pindaan garis panduan ini akan dikaji dari semasa ke semasa atas nasihat Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN).

Pengarah,
Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Pulau Pinang
17 September 2021M bersamaan 10 Safar 1443H